

EGYETÉRTÉS

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési ár helyben és vidéken:

Egy hónapra 35,000 korona.

AAVAV Egyes szám ára 1500 korona. AAVAV

Kiadja:

Debreczen sz. kir. város és a füzantull református egyházkerület könyvnyomda-vállalata.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Kossuth-utca 2. szám alatt, városház-épület. Telefonszám: 4.

Felényivel sem

növekedett Magyarország lakosága a most folyó év három első hónapjában, mint amilyen növekedés az előző 1923. év három első hónapjában volt. Akkor 62,477 születéssel szemben 40,163 haláleset fordult elő január elsejétől március végéig, vagyis a szaporodás több, mint huszonkétezer lélek volt. Az idén meg 58,406 születés mellett 47,864 volt a halálozás és így a szaporodás csak tíz és félezer lélek.

A beszélő számok ezen a szomorú igazságon kívül egyébre is megtanítanak. Elénkbe tárják, hogy a vármegyékben, tehát a falusi lakosság körében, nagyobb a születési arányszám, mint a városokban, — viszont a városokban a halandóság aránya száma kedvezőbb, mint a falvakban. Ami azt mutatja, hogy falun jobbak a megélhetési viszonyok, városban meg fejlettebb a közegészségügy. Azért amott többen születnek, emitt kevesebben halnak meg.

A falusi életnek gazdasági tekintetben kedvezőbb voltát mutatja az is, hogy a vármegyékben a házasságkötések sűrűbben fordulnak elő, mint a városokban. Két város ugyan, és pedig Szeged, meg Hódmezővásárhely, az országos átlagnál magasabb arányszámot mutat, de a szabály mégis csak az, hogy a falvakon könnyebben alapítanak családot, mint a városokban. — Ezt legcsattanósabban épen a magunk példáján bizonyíthatjuk. Míg az országos átlag szerint minden ezer lélekre 10.4 házasságkötés esik, Hajdu megyében 15.6 volt a házasságkötések arányszáma, Debreczenben pedig csak 7.8. Igaz ugyan, hogy ebben a tekintetben Debreczen épen a legvégén van a törvényhatóságoknak, — utána csak egyetlen város következik: Miskolc.

Az, hogy a szaporodás lényegesen kisebb volt, mint az előző esztendőben, azt bizonyítja, — hogy a megélhetés gondjai már 1923-ban nagyobbak voltak, mint 1922-ben, ezért született 1924-ben kevesebb gyermek. De azt is, hogy 1924-ben megint nehezebb lett az élet, mint 1923-ban volt, ezért haltak meg többen. Az pedig, hogy épen a mi városunkban olyan nagyon keveset a házasságkötés, nemcsak a családapákat szomorítja el, ha-

nem gondolkodóba ejtethet minden jó magyart, mert a magyarság szaporodásának a lehetősége csökken ezáltal is.

A sok baj, gond, szomorúság,

A nemzetgyűlés ülése.

Budapest, július 1. A nemzetgyűlés mai ülését negyedtizenkettőkor nyitotta meg Szcitovszky Béla elnök.

Folytatólagosan tárgyalják a felhatalmazási törvényjavaslatot. Lakó Imre: Céltalannak tart minden beszédet, mégis hosszabb beszédben támadja a kormány politikáját. Az adózásról, a tisztviselő kérdésről, a lakásrendeletéről beszél. Az iudemnitást nem fogadja el.

Bénárd Agoston: Aggodalmát fejezi ki, hogy a miniszterelnök nem az, aki volt. Tárgyal a szociáldemokratákkal. Bassayt támadja, aki ő szerinte ellenzék létté támogatja a kormányt. — Támadja a Dunagőzhajózási Társaságot. A javaslatot nem fogadja el.

Eöry Szabó Dezső védekezik a választási tehénrel kapcsolatban elhangzott vádakkal szemben. — Agrár-politikát követel s beszél a tisztviselőkről.

Zsilinszky Endre az agrár politikáról, a külpolitikáról, az adórendszerrel beszél és minden kérdésben támadja a kormányt.

Dénes István nem kívánja a vitát nyújtani. Bizalmatlan a kormány iránt és a javaslatot nem fogadja el.

Több szónok nem lévén, az elnök az általános vitát bezárja.

A pénzügyminiszter beszéde.

Szünet után Korányi Frigyes pénzügyminiszter szólal fel. Ma a pénzügyminiszternek — mondotta — hatványozottan nehezebb a helyzete Magyarországon mint volt ezéltől. Az államháztartásban 1920 óta folytonos redukció volt. Nagymagyarországnak 800 millió aranykorona volt a kiadása, ma 400 millió. A háboru előtt a személyi kiadások 28.4 százalékát tették az összes állami kiadásoknak, ma pedig kétharmad részét. A háboru óta ez az első rendszeres budget, amely komoly és szilárd alapot adhat. Igyekeznünk kell egészséges pénzt adni az országnak. A cél olyan viszonyok megteremtése, amelyek lehetővé teszik a vagyonosodást és a kereseti lehetőség növekedését. A magasabb cél nemcsak az anyagi renesance, hanem az erkölcsi renesance is. Végrehajtjuk a fokozatos létszámcsoökkentést. Az országnak azonban maradnak nagy terhei, főleg a nyugdíjterhek, — amelyek súlyosak lesznek. Nehezebb dolog a megtakarítás a do-

hanyatlás közepett, amikről ezek a számok beszélnek, civakodás és nyelvelés helyett jobb volna, ha komoly szociális orvosszerekről gondoskodnánk.

logi kiadásoknál. Nem az a nagy érdek, hogy a pénz értékét emeljük, sőt ha ez gyorsan történne, igen nagy hátránnyal járna a gazdasági életre. A fontos az, hogy a pénz lehetőleg stabilná váljon. A pénz értékének kérdése a jegybank kezében van. A spekuláció nem zavarhatja meg az új pénz értékét. A kormány devizarendeleletet bocsátott ki, amely a korlátozások túlnyomó nagyrésztét megszüntette. A pénzügyi helyzetnek egyik nagy baja, hogy az abnormis viszonyok között a pénzforgalom a normális mederből eltoltódott és a spekulációban, a valutaszpekulációban, valamint a tőzdespekulációban vesz részt. Most ez a pénztömeg, amely nem tud elhelyezkedni, elhelyezkedést keres és ennek az lesz a következménye, hogy ismét megtalálja az utat vissza a rendes pénzforgalom medrébe.

— Áprilistól kezdve a kormány a folyó szükségletek fedezésére nem vette igénybe a bankóprést. Magyarország hitelét a legjobban bizonyítja az a külföldi kölcsön, amely a mai napon került a világ piacon aláírásra. Seholy a világon annyi szervezet nincs, mint nálunk. Ezek a hitelintézetek tőzde nélkül nem operálhatnak kellőképpen. Az a hitel szűnt meg, amelyre leginkább szüksége van az országnak, az agrárhitel. Ezen változtatni kell. Nagyon fontos kérdés a tőke kérdése is. Nekünk a háboruban nagy tőkevesztéseink voltak. A helyzet alkalmas arra, hogy az idegen tőkének megnyissa az utat Magyarországra. Pénzünk stabilizációjával a spekulatív üzletek is meg fognak szűnni.

A kamatlábat illetőleg alacsonyabb kamatlábra törekszünk, de a régi kamatlábról a mai viszonyok közt szó sem lehet. Meg kell szüntetni a hitelrontást is.

A hitel tekintetében nem lehet azt kívánni az államtól, hogy maga az állam legyen a hitelforrás. Amit az állam megtehet, meg fogja tenni, igyekezni fog ott segíteni ahol tud, főképp akkor, ha kisebb hiteltől van szó.

A tőzsdével szemben az a kötelessége az államnak, hogy ellenőrizze azt és ne nyuljon hozzá. Szó sem lehet arról, hogy a kormány pénzügyileg közbelépjen, az állam pénze nem erre való, a korona folytonos ingadozása folytán a pénz nem szerepelhetett értékmerőül. Az értékpapírok árfolyamai jóformán becslés alapján fejlőd-

hetnek ki. A használati érték szem pontjából sem értékelték a tőzdepapírokat. Ennek a helyzetnek meg kell változni. Az állam megteheti azt, hogy figyeli, melyek azok az állami intézkedések, — amelyek a tőzse helyzetét súlyosabbá teszik. Különösen két intézkedésről van szó, az egyik a tőzseadó, a másik a társulati adó. Foglalkozni kell esetleg az azzal a kérdéssel is, hogy a tőzseadót mérsékeljük. A másik kérdés a társulati adó kérdése. Itt tulajdonképpen a nyereségtöbblet megadóztatásáról van szó. Ez a koronaromlásból eredő többlet volt. — Ennek a nyereségtöbblet megadóztatása a korona stabilizációjával megszűnik.

Igen súlyos és nehéz kérdés a letétek kérdése. E a kérdés még nincs szabályozva. Arra törekszünk, hogy minél előbb szabályozást nyerjen.

Ami a pénzügyi programot illeti, azt rövidesen kifejezi az 1924. évi IV. törvények. Ennek végrehajtására számos intézkedést kell még megtenni.

Az adminisztráció átszervezését megkezdjük. Az állampénztári pénzkezelést megszüntettük. Az állampénztárak ezáltal felszabadulva, az adóbefizetéseknél fogják az első fokú hatóság szerepét játszani. Előkészítjük az államszámvitel reformját. Reméltem, hogy erre vonatkozó előterjesztésemet rövidesen megtehetem.

Majdnem minden szomszédállammal egyezményeket kötöttünk. Egyezményeket kötöttünk államadóságaink rendezéséről is. Rendeltük a szükségkölcsön ügyét. A háboru előtti adósságokra vonatkozólag Franciaországgal és Angliával kötöttünk megállapodásokat. Hitelügyit egyezményeket kötünk Csehországgal, Olaszországgal, míg Romániával és Jugoszláviával most folynak a tárgyalások.

A szanálási munka sarkpontja a kölcsön. A kölcsön aláírása megkezdődött meg Londonban. A kölcsön megoszlása a különböző államok között a következő:

Olaszország 170 millió lírát, Svájc 30 millió frankot, Hollandia 5 millió hollandi forintot, Svédország 3.780.000 svéd koronát, Amerika 7 és fél millió dollárt vállalt. Amerika részvétele csak a legutóbbi napokban dől el. Örömmel kell kifejezést adnom afelett, hogy Amerika szintén részt vesz a magyar rekonstrukcióban. Hogy Magyarországnak mennyit vesznek át a kölcsönből, azt még nem tudjuk megállapítani. — A maximum, amennyit vállalhatunk 12 és fél millió aranykorona, mert a mai helyzetben nem tudunk többet átvenni, de különböző is érdekelünk.

hogy minél több külföldi tőkét kapjunk. Valószínűleg nem lesz szükség ennek az egész összegnek átvételére sem.

Ami a feltételeket illeti, amennyiben

Bethlen miniszterelnök és Korányi pénzügyminiszter rendreutasították Lendvai-Lehnert.

Amikor Korányi pénzügyminiszter ehhez a részhez ért, a fajvédők táborából állandóan közbeszólásokkal zavarták a szónokló pénzügyminisztert. A pénzügyminiszter egyideig nem reflektált a fajvédők, különösen Lendvai-Lehner okvetellenkedéseire, egyszerűen azonban ezekkel a szavakkal fordult Lehner felé:

— Az angol lapok egész heteken át tárgyalták az ügyet, úgy illenék, hogy egy fél órát a magyar nemzetgyűlés is szentelhetne a fontos kérdésnek.

Bethlen miniszterelnök pedig láthatóan ingerülten fordul Lehner felé és így szólt:

— Menjen ki inkább egy sprtercert inni. Nem vagyunk koreszmában, hanem a nemzet házában.

Korányi: Nagyon rossz szolgálatot tesz az, aki nem képes a nemzetgyűlésen meghallgatni ezeket a dolgokat. (Taps és helyeslés a kormányparton.)

Azt hiszi, hogy az a nap, amelyen az első külföldi polgár aláírja nevét a magyar kötvények aláíró listájára, fontos a magyar közgazdasági életre.

A kölcsöntárgyalások elég gyorsan folytatódtak le és most köteleseggemnek tartom, hogy innen mondjak köszönetet annak az államférfiúnak, akit mindig megtalálunk, ha szükségünk volt rá és ez Teleszky János. (Éljen és taps a jobboldalon.)

A tisztviselők fizetésének kérdésében ő állapította meg és terjesztette a kormány elé a tervezetet. Ha határozott előterjesztést tett, ezt azért tette, mert teljesen lehetetlen volt e tekintetben tovább menni. A kormány az a kimondott célja, hogy a mai fizetéseket olyan mértékben emelje, amilyen mértékben az lehetséges. A mostani megállapítás átmeneti

nyiben már azok kialakultak, a kibocsátási árfolyam 88, a kamat 7 és fél százalékos lesz, tehát sokkal kedvezőbb, mint ahogy várjuk.

és a viszonyok változásakor revízió alá kerül. A szanalási terv 72 millió aranykoronát vesz fel fizetésjavításra, de ezt az összeget már 16 millió aranykoronával túlhaladtuk.

Bizonyos stabilizálást kell behoznunk az adózásban is. Számos aránytalanságot kell kiküszöbölni az adózásban. A magasabb szellemi foglalkozásuaknak meg kell kapniuk a maguk javadalmazását. Sokat hallott arról, hogy miért emelték fel a felsőbb osztályú tisztviselők fizetését. A tisztviselők 80 százaléka a VIII—XI. osztályban van. Be kell látni, hogy a magasabb rangú tisztviselők nagyobb és értékesebb munkát végeznek és nem 8 órát töltenek munkával. Igyekeznünk kell a középosztály rekonstrukciójára, mert ennek az osztálynak jó része — sajnos, elveszett.

A pénzügyminisztert beszéde végén a kormánypart hosszas és lelkes tapsal jutalmazta.

A nemzetgyűlés ezután általánosságban elfogadta a felhatalmazási javaslatot és áttért a határozati javaslatok feletti szavazásra.

A Ház csupán Strausz Istvának az utak javítására vonatkozó határozati javaslatát fogadta el, a többieket elvetette.

Az elnöki napirend szerint a legközelebbi ülés holnap délelőtt 10 órakor lesz, melyen szerepel az indennitás folytatolagos tárgyalása és a fővárosi törvényjavaslat.

Julius 2-án bocsátják ki a magyar kölcsön kötvényeit Anglia közel 8 millió angol fontot jegyzett.

Budapest, jul. 1. Az angol és amerikai bankárokkal a magyar kölcsön ügyében kötött szerződéseket a kölcsönfelvétel június hó 30-án írta alá. A Transok névértéke a következőképpen oszlanak meg:

Az angol részesezés névértéke 7.902.700 font, Amerika része 7 és félmillió dollár. A kibocsátás dátuma július 2. az első befizetés határideje július 19. A befizeté-

sek az Angol-Magyar Banknál történnek, ahol a magyar kormány-nak folyószámlája van e célra.

London, jul. 1. Az angol lapok ma bejelentik, hogy a magyar kölcsönből való angol részesezés 7.902.780 angol font. A kölcsön 7 és fél %-kal kamatozik. Kibocsátási árfolyam 88 és 1924. évig visszafizetendő. Az egész angol sajtó kiemeli a pénzpiac e kitűnő befektetésének biztonságát.

A vasut megrágitotta a debreceni piacot.

A MAV aranyparitásos utazási díját nagyon megérezte a debreceni piac. A korona folytonos javulása azt a — most már bevallhatjuk, — „balga” hiedelmet keltette az emberekben, hogy a piacon olcsóbban tudnak hozzájutni a mindennapi élet fenntartásához szükséges élelmiszer-cikkekhez. Hozzájárult ehhez az a körülmény is, hogy mindjobban közeledtünk a nyárhoz s azt gondoltuk, hogy minél több lesz a termés, annál olcsóbban tudjuk beszerezni.

Sajnos, a hiedelem balga volt, reményeink a július 1-én életbe lépett aranyparitásos szállítási díjjal együtt szertelenszerűen szonyokot az a kellemetlen meglepetés fogadta, hogy a vidéki áru sok az eddigi 2800—3000 koronát kérték. Ezt az indokolatlanul magas árat azzal magyarázták, hogy drágább lett a vasut. Ez sajnos, igaz is, de nem olyan mértékben, amilyen mértékben az el-

árusítók portékájuk árát felemelték.

A befőzéshez való pándi meg kilogrammját tegnap még 18.000 koronájával lehetett kapni. Ma már 20.000 koronán alul szóba sem álltak a vevőkkel és nagy szerencse volt az és igazán boldog lehetett az a vevő, aki 20.000 koronán alul be tudta szerezni befőzt szükségletét.

De ugyanígy áll a dolog a félélekfélékkel is.

Érdekes, hogy a debreceni pályaudvaron, ellentétben a budapestivel, egész nap igen sok utas tartózkodott és fordult meg. Ennek magyarázata abban rejlik, hogy a tarifaemelés éppen keddre esett, amikor Debreczenben betivásár van, továbbá, hogy hónap eleje lévén, sokan jöttek be a családnak való falusi kisleányok. Bár ezeknek a száma most óriási mértékben megeskenked, de számtalan kis falusi leányt lehetett látni a reggeli vonatok érkezésekor, amint kis batyuba kötve holmiját, haladt befele a Széchenyi-útcán levő hatóság munkásközvetítő hivatalba.

Valószínűleg a vasuti tarifa emelésének következtében az is, hogy a tűzifa kereskedők a tűzifára árát ismét felemelték. Az eddigi 42.000 korona helyett 48.000 koronáért adják a vágott tűzifa mázsáját és 646.000 koronáért a fa ölet...

Falk CIPŐSZALON Miklós-u. 11.

a legszebb luxus- és strapa-cipőket készíti mérték szerint mérsékelt áron.

== Tegyen próba rendelést! ==

TÁRCA.

Debreceni históriák.

Régi debreceni színésznők ünneplése.

Most, amikor a héten a Suligán Artur sir, zenéleg örökbecsű s világhírű, régi nemes operák klasszikus stílusában tartott „Mikádó” operett repitét négy előadásban olyan kevesen nézték végig, hogy az előadó színészek szívesen vették volna, ha itt-ott művészil produkciójuknak legalább a nézőtérre ingyen beeresztett szállóigebeli „apagyilkosok” tapsoltak volna legalább, eszünkbe jutnak régi forró színházi esték.

Figyelmeztet egyébként erre bennünket a Kovács Terus és Unger István nászából fakadt ünnepi előadás is, és még inkább a „Kis király” operett előadásának lezajlása után Debreczen utcáin végig viharzó tüntető felvonulás, a kedvenc színészpár iránti egyébként megérdemelt szeretetnek kissé talán szertelen modorban való megnyilatkozása.

Mert Debreczen mindig szerette, megbecsülte és kitüntetésben részesítette az igazi színpadi művészeket. Tüntetélt is mellettük a tetszésnyilvánítások minden jelével, méltóságos lelkesedéssel, egész a színpadi virágosságig, az előadó művészek kiválóságát magasztaló versek kinyomatolt példányainak a nézőtérre való osztogatásáig.

Déryné Széppataky Róza, kortörténelmi szempontból is nagybecsű memóriájában egész fejezeteket szentel ezeknek az emléklapoknak,

melyek közül sokakat megőrzött s melyek közül sokaknak elkallódása miatt nem gyöz elegendő sajnálkozni.

Mi öregek még emlékszünk ilyen „emléklapokban” gazdag színházi estékre a Blaha Lujzák, Vadnay Vilma idejéből számukra egészen felhő Rózsik, Zilahyné Vilma koráig.

Most, hogy színházi relikviáim között kutatok, itt mosolyog rám, mikuláttan tisztaságában, bár kissé megbarnultan két ilyen 1862-ből származó emléklap is, melylyel Hollóssy Kornéliát, az akkori idők „nemzetesalagányát”, a Művészetek Korfuban, Turinban, Bécsben is nagy sikereket aratott magyar operatársaságát bucsuztatta a debreceni színház közönsége.

Micsoda kor, milyen finom, művészi ízlésű közönség szorongott akkor a mai Batthyányi-utcai színházban, ahol Reszler István társulata játszott a „Troubadour”, „Linda”, „A hugenotta” stb. operákat. Ez az akkori publikum ízlése, — mely ma Suliván pajkos zenéjü operettjén se talál szórakozni való, megértette, élvezte a Verdi, Donizetti, Mayerbeer stb. klasszikus dal-lamait is.

Akkor is szomorú, vigasztalan sorsa volt a magyarságnak, az 1867-iki kiegyezés napja még nem sült ki s az 1848—49-iki szabadságharc szerencsétlen kimenetelét gyászoljuk.

És mégis milyen különbség a két kor között. Micsoda tiszteletet parancsoló modorban ünneplte a debreceni közönség például Hollóssy Kornéliát. Ime, az akkori „Emléklap” pár, ma már avas vers sora izeltől nyújt:

Egy dall, egy dall a nemzet nagy (hírének)

Szárnyaló dalunk énekelje meg Amelyre mind zokogjanak a vének S a férfiak hön lelkesüljenek.

— Haj! Elfeleddt minket a nagy (Isten) Fenn átok s itt lenn, pusztulás alatt Mily dal zengjen, hogy tette lelek (kesítsen?)

— Hős dalt zengjen, vagy semmit most e lant.

— Hol van a mai színházlátogató, művészetet megértő hangulata a kor méltóságát teljesen tiszteletre méltó lelkesedéshez? Mikor ugyan azok, akik még ha be is tévednek egy-egy klasszikus zenéjü énekes darab előadására, holtra unják magukat, de üvöltve újráztatják az Apacs táncot s exaltáltan dudolják, hogy:

— Ha megversz is, szeretlek én, apacs legény!

Hát a sokkal későbbi időkről szóló Vadnay Vilma jutalomjátékára készült emléklap is mennyit beszél? Ime pár sora:

Ifjú művésznő! Tisztelet neked. Amerre csak száll zengő éneked! Magyar vagy s kérünk hivatást (sodat)

Imádd, mert az a legmagasabb (tosabb!) S dalolj, dalolj...

Vadnay Vilma egyébként Blaháné után korának legnagyobb népszerű énekesnője volt.

Zilahyné S. Vilma egyik forró ünneplésére Gál Zoltán, ez a kedves emlékü debreceni újságíró és később népszerű költő írta az Emléklap versét. Persze nagyon fiatalon, mint a diákos hangú s készülő versének egy része is igazolja

Dalos beszéde, szenvedélye, bája: A szobrot is életre keltené,

Megérdemelné tőlünk, hogy (imádvá)

Hódolva hulljunk lábai elé.

— És kőkülönbség nélkül finom tónusban ünneplte a közönség színpadi művésznőt. — Bizonyosság erre, hogy Loesarekné Gizella, mikor visszavonult a színpadtól, — most már nem haragudna érte ő se, ha kimondanánk, — öreg asszony volt. Ha nincs egy kis, alig észrevehető hibája (leesett a sülyedőbe s kitörvén a lábát, u. n. nehéz járása volt) talán a m. kir. Opera tagja lesz, gyönyörű, kulturált alt-hangja révén.

Igy Debreczenben játszott, azok számára, akik láthatták még s ma is ének, feledhetlen alakításokat nyujtva. Különösen a „Gasparone” klasszikus zenéjü operettben utóérhetlen hatás mellett énekelte a „Nincsenek ma már férfiak” refrénnü kuplét.

Mikor bucsuzott, — Ady Endre, a később nagy költővé lett, akkori debreceni újságíró írta a hozzá szóló verset, melynek egy strófáját itt közöljük:

Hányszor zugott a taps, mint az (örkán,

A „hogy volt” hányszor harsoga, S a sok tapsnak örökre vége, Örökémet nem zug már soha. Nem nevetjük holtta magunkat Egy-egy pajkos kuplé miatt: Loesareknét nem halljuk többé: S hogy „nincsenek ma férfiak!”

Ilyen nemes lendülettel, még örömeiben is méltóságos keretek között ünneplte kedvenc művészeit Debreczen színházlátogató közönsége valamikor, régen.

Szathmáry Zoltán.

HIREK

A közönséghez!

A nyomdabérek automatikus emelkedése, a külföldről importált papír, a festék, olaj és egyéb nyomdaanyagok folytonos drágulása most újra abba a kényszer helyzetbe hozták a debreczeni laptulajdonosokat, hogy rendkívül megnövekedett költségeiket megosszák a közönséggel és nem kétkednek abban, hogy a közönség, amely tisztában van azzal, hogy a lapok előállítására milyen óriási áldozatokat igényel, méltányolni fogja ezt az elhatározásukat. Az alulírott lapok megállapodtak abban, hogy 1924. évi július 1-től a debreczeni napilapok árát a következőképpen szabják meg:

Egyes szám ára:

hétköznap 1500 K.
vasár- és ünnepnap . . . 2000 K.

Előfizetési ár:

havonként 35,000 K.

A debreczeni lapok még ezzel az emeléssel is, amely természetesen csak csekély részben fedezi ropant mértékben megnövekedett költségeiket, messze mögötte maradnak ár tekintetében a budapesti lapoknak, holott a vidéki lapok előállítására némely vonatkozásban jelentékenyen nagyobb költségekkel jár, mint a budapestieké. A debreczeni újságok harmadfél hónap óta egy árnyvón maradtak, annak ellenére, hogy költségeik folytonosan, csaknem hétről-hétre növekedtek, a harmadfél hónapja állandóan halmozódó terhek teljes viselésére azonban nem vállalkozhatnak tovább.

Amikor ismételt és hangsúlyozottan apellálnak a közönség megértő jóindulatára, az alulírott lapok egyszerűen annak dokumentálása végett, hogy minden tekintetben a nagyközönség érdekeit szolgálják, megállapodtak abban, hogy a hirdető publikumnak olyan kedvezményt nyújtanak, amely páratlanul áll a mai súlyos viszonyok között. Ez a kedvezmény abban áll, hogy

az alulírott öt újság részére földolott apróhirdetést 10 szóig 2500 koronáért közlik mind az öt újságban.

Ha az alulírott öt napilap közül bármelyiknek a kiadóhivatalában lefizet a hirdető 10 szóig 2500 koronát, ez a kiadóhivatal gondoskodik arról, hogy eljuttassa az öt újság számára földolott apróhirdetést a többi kiadóhivatalhoz, valamint arról, hogy az ilyen célra földolott apróhirdetés mind az öt lap apróhirdetési rovatában a hirdető által kívánt napon megjelenjen. Az ilyen apróhirdetés tehát tulajdonképpen 50 koronába kerül szavanként, tehát olyan árba, amely a mai viszonyok között öszszegnek igazán nem mondható.

Debreczen, 1924. évi július 1.

Debreczen,
Debreczeni Független Újság,
Egyetértés,
Hajdúföld,
Tiszántúli Hirlap.

A jog- és pénzügyi bizottság július hó 3-án, csütörtökön, d. u. fél 4 órakor, a városháza tanács-termében ülést tart, amelynek tárgysorozatán a többek közt a következő tárgyak szerepelnek: A temetkezési helyek váltásdíjának megállapítása. A város polgármesterének reprezentációs pótléka. A 60,000 svájci frank kölcsönnek a városi vállalatok közötti megosztása.

Egy családban három fiút gyilkoltak meg egy éjjel.

Ismeretlen tettesek tömeggyilkossága.

Szombathely, jul. 1. A kőszegi járás Csát községében ma reggel Srokai István gazda négy fia közül hármat meggyilkolva találta a pajtában, ahol aludtak. A legidősebb fiú, aki máskor szintén

a pajtában szokott aludni, kivételesen az istállóban aludt és ennek a véletlennek köszönhetően megmenekülését. A csendőrség megindította a nyomozást a rejtélyes tömeggyilkosság ügyében.

Öngyilkosság a B. lista miatt.

Agyonlőtte magát egy tanítónő, mert elbocsátották.

Budapest, július 1. A fővárosnál most elsejére hajtották végre a B-listára helyezési munkáját. — Értésülésünk szerint nem a főfősleges adminisztratív munkát végző tisztviselők közül válogatták ki azokat, akiknek elbocsátásával eszékenteni akarták a fővárosi tisztviselők létszámát, hanem mintegy 1200 tanítót és tanítónőt bocsátottak el máról holnapra a székesfőváros szolgálatából. Most elsején kapták kézhez a B-listára helyezett tanerők hirtelen elbocsátásukról szóló értesítésüket. A fővárosi altisztek tegnap hordták ki ezeket a leveleket, így többek között B-listára helyezéseről kapott értesítést dr. Hollós Andrásné született Farkas Anna tanítónő is. A tanítónő, amikor feltépte a levélborítékot és értesült a váratlan eseményről, rendkívül ideges lett, leült, levelet írt, amelyben röviden közli, hogy nem tudja elviselni azt a szegényt, hogy tizenöt éves tanítónői múltja után máról holnapra elbocsátják és elszakítják

tanítványaitól és ezért megváltik életétől.

A szerencsétlen tanítónő revolvert fogott és halántékán lötte magát tegnapelőtt délután. Dr. Hollós Andrásné férje bányamérnök, ő maga tizenkét év óta tanított a fővárosi Dob-utcai fiúiskolájában, nemcsak a tanítványok, hanem, amint közlik, lelke volt a tanári testületnek is és nagy-buzgalommal és szeretettel végezte pedagógiai munkáját.

Annyira szerette foglalkozását, hogy, bár nem volt rászorulva arra a csekély keresetre, amit a tanítói pálya jövedelmezett számára, a B-listára helyezés mégis teljes kétségbeesésbe kergette a szerencsétlen tanítónőt.

Az öngyilkos tanítónőt Arénanti lakásáról azonnal szanatóriumba szállították, ahol műtétit uton próbáltak segítséget nyújtani. Állapota azonban annyira súlyosbodott, hogy tegnap a szanatóriumban meghalt. Temetéséről még nem gondoskodtak.

Gyűjtési engedély a debreczeni Patronázs Egyesületnek. A m. kir. belügyminiszter a m. kir. népjóléti és munkaügyi miniszterrel egyetértéssel megengedte, hogy a debreczeni patronázs egyesület az elhagyott, szegényorsú és árva gyermekek felszámolására szükséges anyagi eszközök részbeni megszerzése céljából 1924. évi július hó 15-ik napján persellyel és urnával Debreczen város területén pénzbeli adományokat gyűjthessen.

Hadirokkantak, özvegyek és árva-illetményeinek kifizetése. A hadirokkantak stb. illetményeinek kifizetése július hónapban a következő napokon és sorrendben történik: 3-án délelőtt 8—12 óra között A—F betűvel kezdődő nevek, 4-én G—K, 5-én L—N, 7-én O—S, 8-án Sz—Z betűvel kezdődő nevek, 9-én a tisztek és tisztviselők özvegyei és az összes elmaradtak. A külsőségeken lakók a fizetési napok bármelyikén jelentkezhetnek. Debreczen sz. kir. város Népjóléti Hivatala, Miklós-utca 23. szám.

„Meteorban” csütörtökön „Élő céltábla” és „Fatty a milliomos”, 2 sláger egyszerre! Csak felnőtteknek! Előadások 7 és 9 órakor.

Okvetlen keresse fel

az ujonnan megnyílt

FENYVES

rajzműtermét, kézimunka, rövidáru, harisnya és keztü

ÁRUHÁZÁT DEBRECZEN, SAS-U.3

Állandóan nagy választék divatos női

HARISNYA- és KEZTYÜ különlegességekben.

OLCSÓ ÁRAK!

A reáliskola segélyezése. A debreczeni áll. főreáliskola igazgatósága a következő sorok kölésére kért fel bennünket:

A helybeli napilapok egyikében „A reáliskola segélyezése” c. alatt olyan közlemény jelent meg, amely semmiképp sem fedí a valóságot. Azt mondja a cikkíró, hogy Debreczen városa még 1914-ben olyan megállapodást kötött az állammal, hogy két tanszékre kijelölési joga ellenében évi 18,000 koronával segélyezi a reáliskolát. A kultuszminiszter az utolsó esztendőben egyáltalán nem vette figyelembe a város számára biztosított kijelölési jogot. . . . Közöljük szó szerint a kultuszminiszterium 1897. apr. 19-én kelt 21,586 sz. rendeletét, amelyet Debreczen sz. kir. város közönségéhez intézett.

„A debreczeni áll. főreáliskolára vonatkozó szerződés 8. pontja szerint ezen iskolánál a rendes tanárok alkalmazásában Debreczen város is tényleges részt vesz oly arányban, amelyben a reáliskola fenntartásához hozzájárul és a miniszter a kijelölés alapján kinevezési jogát gyakorolja. . . . Ezek a tanszékek azok, melyeket most Beczner Frigyes, Harmath Gergely, Nádasdi Alajos és Zimmermann Gyula foglalnak el, mondja a leirat. Tehát nem kettő, hanem 4 ilyen tanszék van. Harmath Gergely elhalálozván, a nm. VKM. 13,139—906. sz. rendelettel Ignácz Ernőt véglegesítette Harmath Gergely tanszékén a város ajánlatára; Beczner és Zimmermann halála után a város az egyik tanszékre Kollwenz Rezsőt, a másikra dr. Medveczky Károlyt jelölte. A miniszterium mind a két jelölést elfogadta és 83,150. sz. a. Kollwenzet véglegesítette, Medveczkyt egyelőre h. tanárnak alkalmazta. Nádasdi Alajos nyugalmába vonulásával állására a VKM. 88,799—914. sz. a. a pályázatot szabályszerűen meghirdette és arra a város az akkor végzett Nádasdi Józsefet ajánlotta, akit a VKM. el is fogadott. Ez a négy tanár ur ez idő szerint a legjobb egészségnek örvend, és így a miniszterium eddig igazán nem vehette figyelembe a város számára biztosított jogokat. A főreáliskola igazgatósága.

A Debreczeni IX. Cserkészkerület elnöksége hivatalosan közlést teszi, hogy a kormányzóné öfőméltósága vasárnapi fogadtatásánál a 190. Egyetértés (MAV műhelytelep) csapat vett részt. A fogadtatásnál ott volt a MANSZ iparos szakosztályának alakulóban levő, idáig még nem igazolt csapata s a Svetits-intézet előtt esokor-átadás Bándi Ferenc fémipari szakiskolai növendék, cserkész (nem cserkésziszt) részéről történt, akit ezzel a kerületi elnökség nem bízott meg.

A cigányzenészek közgyűlése. Az Országos Magyar Cigányzenészek Egyesületének Debreczeni Csoportja e hó 4-én délután négy óra kor, az Arany Bika termében rendkívüli közgyűlést tart, amelyre a tagok megjelenését kéri az elnökség.

Rokkantak részére szánt készületek. Az Esperanto Hírszolgálat jelenti, hogy a Genfben tartott nemzetközi hadirokkant konferencia felkérésére a Nemzetközi Munkaügyi hivatal érdekes képes munkát adott ki, mely dr. Florent Martin szerkesztésében felsorolja az összes olyan gépeket és segédeszközöket, melyek rokkantakat ismét munkaképesé tehetnek, különösen a művegtagokat. A könyv nagyban elő fogja segíteni a rokkantak munkába lépését.

A Stefánia Szöveteg elnöki tanácsa Márk Endre udvari tanácsos elnöklésével július hó elsején d. e. tíz órakor ülést tartott, melyen a jövő őszi programot beszélték meg.

Must- és szőlőfeldolgozási tanfolyam. Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara által már meghirdetett must- és szőlőfeldolgozási előadás sorozat folyó hó 6-án, azaz vasárnap délelőtt 8 órakor, a városháza kislánástermében fog megtartani. Ezután hívja fel a kamara minden érdeklődő figyelmét ezen előadásokra, megjegyezve azt, hogy a hétköznap elfoglalt szőlőgazdák érdekében helyzetetett az előadás időpontja szombatról vasárnapra.

Mezőgazdasági kamaránk ülése.

Mezőgazdasági Kamaránk f. évi július hó 1-én, délelőtt tartotta választmányi ülését dr. gróf Almássy Imre elnöklése alatt Debreczenben. Az ülésen nagy számban összegyűlt választmányi tagok a gazdag tárgysorozat keretében megtárgyalták a mezőgazdasági vonatkozású aktuális kérdéseket, dr. Rácz Lajos kamarai igazgató, Horkay Lajos növényvédelmi felügyelő és Czeglédy Béla kamarai titkár előadásában.

Igazgatói jelentés keretében emlékezett meg a Kamara választmányja Tessedik Sámuelről, ki Szarvason több mint egy félszázaddal ezelőtti a mezőgazdaság, valamint az általános kulturális téren ma is érezhető, hatásában áldásos munkáját fejtett ki.

A kamarakerület jelenlegi gazdasági helyzetének ismertetése után a választmány az új vámtarifa törvénytervezettel foglalkozott behatóan, állást foglalva annak mezőgazdasági szempontokból hátrányos intézkedései ellen. Az új törvény, valamint a szőlőtelepítés új szabályozásának megtárgyalása után, a kamarai választmány az ingyenes népiskolázatának a jövőben is fenntartása érdekében foglalt állást.

A növénytermelési ügyekkel kapcsolatosan a Kamara igazgatója ismertetette a Kamara tengeri termelési versenyét és ezzel kapcsolatosan az év őszén rendezendő tengeri termelési kiállítását, amit a választmány örömmel vett tudomásul.

A kamarai növényvédelmi felügyelőség megszervezését, valamint sok vonatkozásban, kivált a sáskairtas terén gyakorlatiasan hasznos tevékenységét örömmel hallotta a választmány. A cséplési szemvesztések lehető kihárítása érdekében fogantatandó intézkedéseket tárgyalta meg.

Sürgette a választmány a dohánytermelés válságos helyzetének orvoslását, a dohányelőlegek idejében folyósítása, valamint a dohánybeváltási árak méltányos megállapítása által.

Elismeréssel vette tudomásul a választmány kamaráknak, kerülete nagy kiterjedésű szikes talajait megjavítása érdekében fogantatott intézkedéseit, valamint a kendertermelés terjesztését célzó tevékenységét, valamint azt, hogy a tavaszi helyvíz és árvíz sújtotta vidékek gazdaközönsége adóleszállítás iránti kéréseit kedvező elbírálásra ajánlotta az illetékes elnöki fórumok figyelmébe.

Az állattenyésztési ügyekkel kapcsolatosan nagy örömmel vette tudomásul a választmány a kamara által rendezett állattenyésztési és legelőjavítási értekezlet nagy erkölcsi sikerét és gyakorlatias eredményeit, valamint a juhtenyésztés előmozdítása céljából rendezett gyapjuminőségi verseny és juhtenyésztési szakkiallítás sikere érdekében kifejtett munkásságát.

Miután a választmány a Hajdu vármegye városaiiban és községeiben a szarvasmarha tenyésztésének szabályrendeletét uton megállapításával, illetőleg erre vonatkozólag a Kamarának Hajdu vármegye alispánjához küldött véleményével foglalkozott, állást foglalva

Az aranytarifa miatt nincs utas a vasutakon

Ma lépett életbe a magyar államvasut vonalain az új arany alapon számított díjszabás. Tegnap a régi díjszabás utolsó napján a MÁV összes vonalain őrjátsi forgalmat bonyolítottak le. — Igen nagy volt a Budapestre érkezők, de még nagyobb az elutazók száma. Ma egyrészt ennek

hatása, másrészt az egyelőre még meg nem szokott tordulat hatása érezhető a pályaudvarokon, ahol a délelőtti órákban alig lézeng egy-két utas, ugy a nyugati, mint a keleti pályaudvar váróterméi üresek. A személyzet kijelentése szerint régóta nem volt olyan kihalt napja a MÁV-nak, mint ma.

Kereskedelmi Alkalmazottak nyilvános nagy gyűlése

A Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Szövetségének Debreczeni Csoportja július hó 6-án, délelőtt 10 órai kezdettel nyilvános nagy gyűlést tart az Arany Bika kistermében.

Ezen nagygyűlésen megvitatásra kerülnek az összes alkalmazottakat érdeklő szociális problémák.

A gyűlés előadói: dr. Györki Imre szövetségi ügyész, nemzetgyűlési képviselő, Deutsch Jenő budapesti központi ügyvezető titkár. Felszólalnak még ezen kívül a csoport vezetői is.

Kíváncsok, hogy ezen nagygyűlésen az alkalmazottak és alkalmazottakkal együtt érzők minél tömegesebben jelenjenek meg.

a magyar fajta szarvasmarha tenyésztésének fenntartása mellett.

A Kamara által életrehívott gyapjuaukción a Tiszántúli legkiválóbb gyapjutételei kerültek bemutatásra és eladásra. Sajnos, nagyobb forgalom azonban nem alakult ki, mivel a vevők nem ajánlották meg a gazdák által méltán remélt árakat, így jelentős tételek visszamaradtak, melyekre nézve azonban a gazdák bizonyosra veszik, hogy azokat a gyapjuaukción utján még igen jól tudják értékesíteni.

A kevés forgalom azonban most nem időhöz kötött, hanem a nemzetközi aralukulás következménye volt.

Elhatározta a választmány, hogy Debreczenben ez év őszén gyümölcs és bormintavásárt rendez a Kamara.

Örömmel vette ezúton tudomásul a Kamara szénellátási osztályának megszervezését, mely a gazdaközönség részére mindenféle külföldi avagy hazai származású szenet a legjutányosabban szerezze meg, — minden költség felszámítása nélkül.

Örömmel vette tudomásul a választmány a Kamarának a mezőgazdasági szakismeretek terjesztését célzó munkásságát, melynek keretében az elnökség a mai napon megnyitja három hetes méhésztől tanfolyam, a mustfeldolgozási előadássorozat és a gyógynövénytermelési tanfolyamról számolt be, valamint ismertetve a Kamara magyarországi őszi tanfolyam és oktatási célokat szolgáló kiállítás terveit.

A Magyar Nemzeti Jegybank megszervezése körül, valamint a Körteti Hitelszövetkezet fejlesztéséről kifejtett munkásságról jelentett ezután az Elnökség. A választmány nagy örömmel vette tudomásul az egészséges mezőgazdasági hitelélet mielőbbi kialakulása érdekében kifejtett eredményes újabb akciót és pedig annyival is inkább, mivel az alig pár hónapos multra visszatekintve Tiszántúli Körteti Hitelszövetkezet máris lehetővé tette a Gyapjuaukción sikeres megrendezését, a gyapjuhitel eredményes megszervezésével.

Majd a munkabérmegállapító bizottságok működéséről számolt be az Elnökség, amelyet ugy a gazdák, mint a gazdasági munkásérdekeltség képviselői egyhangúan helyeseltek. A gazdasági ipariüzemekben tanácsok szerződésének kérdése szerepelt ezután a tárgysorozatban, amelynek mielőbbi gyökerezése érdekében szükséges teendőket vitatta meg a választmány.

A gazdátársadalmat a jövedelem és vagyonadó kérdésével, valamint a kényszerkölcsönökkel kapcsolato-

san érintő aktuális kérdések megtárgyalása során előtárta az Elnökség a gazdák adósérdekeit, melyeknek orvoslása érdekében a kormányhoz intézendő sürgős felirat intézését határozta el a választmány. Ugyiszintén sürgősen felszólal a Kamara a bűzóra és rozsratervezett forgalmi adó ellen.

Ezután a Kamarakerület pusztulásra, lassú gazdasági halálra ítélt részeinek megmentéséért folytatott akció ügye került sorra, melylyel kapcsolatosan beszámolt a határmenti vidékek vasúti és közlekedési viszonyai, valamint postai viszonyai megjavítása érdekében eredményes intervencióiról.

▼ SZINHÁZ ▼

A Csokonai-színház műsora:

Július 2. Éva, operette. Honthy Hanna m. v.

Július 3. Nebántsvirág. Operette. Honthy Hanna m. v.

Július 4. Lili bárónő. Operette. Honthy Hanna m. v.

Július 5. A kis gróf. Operette. Honthy Hanna m. v.

Július 6. Délután: Süt a nap. Eletek. — Este: A vig özvegy. Honthy Hanna m. v.

Honthy Hanna Debreczenben. (Csárdás királynő.)

Honthy Hanna művészete semmi- ben sem változott, mióta utoljára láttuk, mert nem is változhatott.

Tökéletes, nagyvonalú, a régi nagy operett-dívákéhoz hasonló zsenialis színpadi tökéletességű, nemes veretű művészetét jutatta dalra már abban az időben is, mikor a Heltai-rezsim alatt a debreczeni színpadon játszott s mikor a hozzáértő kritikának nem volt nehéz feladat megjósolni, azóta magáshoz lendült pályafutását.

Már abban az időben megállapítottuk befejezetlen tökéletes művészi készségeit.

Színesen, bársnyosan meleg tónusú, minden fekvésében egyenletes, kulturált és tisztasággal csengő hangja a Hegyi Arankák Szöveg Honkák hanganyagára emlékeztet. E valami intuitív zenei megérzés, szinte ösztönös megértés jellemzi mélyseges muzsikalitását, énekelőadását, amelyet nem lehet énekiskolákban elsajátítani, s amely együtt születik a színpadra termeltséggel. Szírványos színű, briliánsan gyöngyöző trillái, csipkészerű fi-

nomságu fedett hangjai, pianói, csatlógó straccatói, csodálatos átmenetelű, bámulatosan fokozott crescendoi, lehalkított decrescendoi, tiszta szövegkifejtése a valódi művészet megértőnk zavartalan hatású művészetet jelentenek mindenkör.

Játékában, ami annak bájosan művészi humorát, itt-ott szatirikus élű ötleteit, megvesztegető közvetlenségét, természetesen, lélekéből lakadt poézisét illeti, azok határozottan a Pálmai Ilka nagy művészetére emlékeztetnek.

Nagyon előkelő stílusú művész egyénisége amellett nemcsak hangban, énekelődásban és játékban harmonizál, de táncművészeiben is. Táncművészetének ballétkolái külső tökéletességei mellett koreográfiájában, plasztikájában színpadra hozza szerepe szerinti kedélyhangulatának minden kifejező érzéseit, szenvedélyeit is s mindezt artisztikusan lényes művészi megvilágításban.

A „Csárdás királynő”-ben Kálmán Imre egyébként invenciózus muzsikája nem ad elég alkalmat a kiváló vendégművésznek énekkultúrájának érvényesítésére és mégis régen érzett gyönyörűséggel hallgattuk briliánsan esendülő hangját, nagy műveléssel figyeltük alakításának csodás hatású művészi finomságait, valamint artisztikus táncművészetét a címszerepben.

Mióta Honthy Hanna utoljára játszott nálunk, sok minden változott a változó időben. Megváltozott a nézőtér arealata is s a közönség egykori kedvence művésznője bizonyára sok-sok idegen arcot látott, mikor számtalanszor meg kellett jelleme a lámpák előtt a zugó tapsok. Es mégis frenetikusán megnyilvánuló letésznyilvánításokkal fogadta a zsufolóság megtelt színház új publikuma is a fővárosnak egyik legnagyobb és méltán ünnepele énekes művésznőjét, aki ma Lehár „Éva” klasszikusan szép zenéjét fogja interpretálni.

A tegnapi előadásban ismét igen szép sikere volt énekben, játékban és táncban a fejlődésében rohamosan haladó Szabó Gizellának, a jóízű humorral rendelkező Markovits Andornak és Unger István előkelő megjelenésű hercegének és Soós Mihálynak, de jók a többi szereplők is. (sz.)

Viharos ovációk és zugó tapsorkánok közepette kezdte meg a debreczeniek kedvence primadonnája, Honthy Hanna, kedden hat este terjedő vendégszereplését. Az illusztris művésznő ma Lehár gyönyörű zenéjű Éva operette című szerepét játssza, partnere Unger Lesz, Kovács Terus és Markovics Pipsi, illetőleg Dagober szerepében már közismert künöök. Prímelen szerepét pedig Soós Mihály játssza.

HERCZEG ANNA

modellháza
Piac-utca 41.

JUMPEREK BLOUSOK ALJAK PONGYOLÁK

Harisnyák minden színben.

Az Egyetértés részére előfizetéseket elfogad a kiadóhivatal.

**A végefelé közeledő szezon miatt
gyermekzokni és szandál raktáramat
beszerzési áron kiárusítom!
FRANK, Csapó-utca 11. szám.**

A vármegyei testnevelési felügyelőségek rendezése

A testnevelési felügyelői és vezetői személyi változások és a testnevelői kerületek új beosztása alkalmával Hajdu és Csonka-Bihar vármegyéik új beosztása alkalmával Hajdu- és Csonka-Bihar vármegyéik, valamint Debreczen város eddigi három külön fennálló felügyelőségei Debreczen székhellyel 1 kerületbe lettek egyesítve.

Az új „Hajdu és Bihar vármegyéik, valamint Debreczen sz. kir. város testnevelő felügyelője” hivatalos helyisége Vármegye-háza, I. emelet, 30. sz. ajtó alatt van.

VIGSZINHÁZ MOZGÓ.

Szerdán, Csütörtökön, július 2-3-án A „Chicago Daily News” 30.000 dollárral jutalmazott regénye A „Goldwyn” filmgyár remeke.

A LÁNCZRAVERT ASSZONY.

Amerikai történet az őserdők-ből 7 felvonásban. Erről a filmről beszél egész Amerika!

Péntek. Szombat. Vasárnap. A „Star” filmgyár második nagy magyar filmje: A CSODAGYEREK. A címszerepben: Lubinszky G.

Jön! Nordisch világfilm! Gunnar Tolnaes nagy filmje! UTAZÁS A MARSBA

URÁNIA MOZGÓ.

Szerdán, Csütörtökön, július 2-3. Maxilinder nagy filmatrakterelője MAISON CORALIE (Légy a feleségem) Bonyodalom 6 felvonásban. Hess, te osznya madár! Színmű 5 felvonásban.

Péntek. Szombat. Vasárnap. MOLNÁR FERENC diadalmas színműve AZ ÖRDÖG. Színmű 6 felvonásban.

Kedden délelőtt Ismét forgalomba hoztak két darab hamis 100,000 koronást.

A gyümölcspiacon is megjelentek a hamis pénzek.

Lapunk tegnapi számában részletesen megírtuk annak az „uri embernek” az eljárását, aki egy szegény újságíró asszonyt azzal csapott be, hogy hamis 100,000 koronás bankjegyet adott át neki, amiből jó pénzben 98,000 koronát kapott vissza.

Az a hamis 100,000 koronás, amelyet Nyitrai-né kapott, nem volt egyedüli. Ma délelőtt a Nagytéplom előtti téren árusító vidéki gyümölcstermelők között támadt kisebb fajta pánik a hamis 100,000 koronás miatt, amelyből ismeretlen tettesek két darabot helyeztek el a tudatlan falusi asszonyok között.

Amikor a hamispénzt felismerték, természetesen nagy jaj-

veszkelés támadt, amire az egyik, a piacon posztoló rendőr lett figyelmes és látva, hogy itt mivel áll szemben, azonnal a központi ügyeletre sietett a két asszonnyal, akik megtették ismeretlen tettesek ellen a feljelentést.

A rendőrségnek most már három hamis pénzjegy van a tulajdonában, aminek alapján tüzetes vizsgálat indult meg annak kiderítésére, hogy kiktől származik a hamis 100,000 koronás és hogy kik hozták azokat forgalomba.

A ma legfoglalt két pénzjegy csak abban különbözik a Nyitrai-nétől lefoglalt pénzjegytől, hogy gondosabb, sőt mondhatni művészebb a kidolgozása.

Felek fogadása hétköznapokon 8 óra 30 perctől 12 óra 30 percig. Vasár- és ünnepnapokon 10 órától 11-ig.

Testnevelési felügyelő.

A debreceni Vörös-Kereszt Egylet közgyűlése

Az Országos Magyar Vörös Kereszt Egylet Debreczen városi választmánya a Városháza közgyűlési termében (Városháza, emelet 1.) 1924 július hó 3-án, csütörtökön d. u. fél 6 órakor közgyűlést tart, amelynek tárgyszorozata a következő:

- 1. Elnöki előterjesztés.
2. Titkári jelentés.
3. Ifjúsági Vörös Kereszt megbízottjának jelentése.
4. Számvizsgáló jelentés.
5. Pénztárnoki előterjesztés az 1924. évi költségeloirányzatra vonatkozólag.
6. Előterjesztés a szociális osztály és bizottság felállításáról.
7. A kilépő választmányi tagok helyére újak választása.
8. Bejelentések és indítványok.

Dr. Hadházy Zsigmond, főispán, elnök.

Felmentett szociáldemokrata cipész.

A múlt év november havában a debreczeni szociáldemokrata-párt gyűlésén, amelyen a párt

vezérelés támadt, amire az egyik, a piacon posztoló rendőr lett figyelmes és látva, hogy itt mivel áll szemben, azonnal a központi ügyeletre sietett a két asszonnyal, akik megtették ismeretlen tettesek ellen a feljelentést.

— Éljen a köztársaság, abucg a királyság.

A jelenlevő rendőrfogalmazó utasítására egy rendőr bevitte Barnát a rendőrségre, Barna egy hétig vizsgálati fogságban is volt. A királyi törvényszékben ma tartották meg ez ügyben a tárgyalást és Barnát a királyság intézménye elleni támadás vétsége alól felmentették. Az ítélet ellen az ügyész felebbezést jelentett be.

SPORT

A VAC Debreczenben.

Csak tegnapi számunkban jeleztük, hogy a skót futballiskolát legjobban játszó VAC Debreczenben je vasárnap s máris oly nagy az érdeklődés, amelyet régen nem láttunk Debreczenben. Ez érthető is, mert nagy klasszisu, komplett I. osztályu csapat az UTE és a Vasas ittléte óta nem járt Debreczenben. A csapat nagytudását mi sem jellemzi jobban, mint-hogy Fischer kapus és Grosz II.

balhátvéd a párisi olimpiáson is kint voltak. Sokan annak tudják be az egyiptomi vereséget, hogy a két nagy klasszisu játékos mellőzve lett. Egyébként a csapat egyéneként is csupa lapdumvészekből áll. Boross nemrégiben az MTK csapatának az irányítója volt. Hermann half-fedezet 1921-ken az FTC-nek a kerekje volt. A csapat balszárnya Lébi, Jocke főerőssége a csatársornak, gyorsak, nagy lövőtechnikával rendelkeznek. A közvetlen védelem: Fischer, Grosz II., Singer összeállításban a legerősebb magyar védelemnek tekinthető. Mint előre látható, a debreczeni sportközönségnek nagy élvezetben lesz része. Mint halljuk, a DTE szorgalmasan tréningezik, hogy nagy ellenfelével szemben becsülettel állja meg helyét.

Evezőseink a párisi olimpiáson. Ma délután eveztek végig azt a távot evezőseink, amelyet a vezetőség kijelölt, hogy megállítsa, érdemes-e a Pannónia négyesét és a Neptun dublóját, a párisi olimpiászra kiküldeni. Evezőseink kitűnően megfeleltek a kifizűtt feladatnak, mert Pannónia négyes kétölöd mperenyivel hosszabb, a Neptun dublója pedig 2 tized másodperenyivel hosszabb idő alatt tette meg a távot, mint amennyire a vezetőség előírta. Az eltérés azonban oly csekély, hogy evezőseink párisi kiküldetése biztosra vehető.

Legelősebb bevásárlási hely FELDHEIM IMRE Posztóház Kossuth-utca 6. szám.

Magyar Nemzeti Bank jelentése a devizaárfolyamokról:

Table with columns: Egy darab, Pénz (Vétel), Áru (Eladás). Lists exchange rates for various currencies like Dollár, Angol font, Hollandi forint, etc.

A budapesti értéktőzsde jegyzései (ezresekben) 1924. évi július 1-én.

Large table listing stock exchange data for Budapest, categorized by Bankok, Malmok, Réval, Falpar, Elelmiszervállalatok, Juta, Vegyipari vállalatok, Kőzetek, Közlekedés, Cukorgyárak, Textilipari vállalatok, and others.

KÖZGAZDASÁG

A terménytőzsde.

Budapest, jul. 1. 76 kilós tiszavidéki buza 265—72 és fél, egyéb 260—2 és fél, 79 kilós tiszavidéki 280—85, egyéb 275—80, rozs 240—45, tak. árpa 270—80, repace 500—300, tengeri 270—80, repace 500—20, korpa 197 és fél—202 és fél.

Lanyha irányzat a tőzsdén

Budapest, július 1. Gyengén alakult az irányzat a mai tőzsdén. Míg nyitáskor ugyiszólván az összes piacokon a tegnapi nívón történtek kitések, addig később lassu árlemorzsolódás következett be, amely egész a zárhatig tartott és kb. 3, de 5 százalékos meg nem haladó árvesztéséget eredményezett. A lanyha irányzat elsősorban a vezető értékek piacát érintette, majd áthúzódott a közép papirokra is. — A tőzsdei második felében azonban általánossá vált és a kispiacokban is érezhető volt, főleg annak hatása alatt, hogy Bécsben is meggyengült az irányzat és a nyitáshoz képest ott is csökkentek az árfolyamok. A forgalom mindinkább lecsendesedett és egyes papirokban néha szünetelt is az üzlet. A zárhat felé ugyan itt-ott élénkülés volt észlelhető, ez azonban a tőzsde tartózkodó hangulatát nem változtatta meg. Az irányzat mindvégig lanyha maradt. A készpénz piacon ma is igen alacsony volt a heti pénz kamattétel, úgy annyira, hogy már százalékokban is alig fejezhető ki. Negyed százalékkal igen bőven állott rendelkezésre áru. Hivatalosan készpénz árfolyamát egyegyed-ötnyolcad százalékban állapították meg.

Ferencvárosi sertésvásár. Budapest, jul. 1. Nyitvási maradvány 370, érkezett 610, eladatott 150. Árak: könnyű 18—23,500, — nehéz 22,500—24,500. Zártvási maradvány 10, érkezett 16, eladatott 5. Árak a fentiek.

Akorona 0-00683³/₄

Zürich, július 1. Berlin 134 és fél, Hollandia 211 és ötnyelcad, Newyork 562 és fél, London 2430, Páris 2930, Milano 2420, Brüsszel 2560, Prága 1650, Budapest 68 és háromnegyed, Belgrad 642 és fél, Bukarest 237 és fél, Bécs 79,35, Varsó 109, Szófia 410.

A szerkesztésért felelős:
POSCH DEZSŐ.

11,319—1924. I.

Hirdetmény.

A városi tanács közhírré teszi, hogy a városi gyámpénztár 1923. évi számadási mérlege a I. évi július hó 5-től 15 napon át a városi számvétségnek (Városháza I. emelet, 10. sz. szoba) a hivatalos órák alatt megtekinthető.

Debreczen, 1924. évi június 30.

A városi tanács.

Szilágyi Jenő

Debreczen, Csapó-utca 19. Telefon 5-66.

penzkölcsönt közvetítő és értékpapirkereskedő irodája 18960 és 13068 sz. iparengedélyek alapján.

Bejegyzett kereskedőknek és ipari vállalkozóknak, valamint gazdálkodók részére előnyös feltételek mellett közvetítik penzkölcsönt rövidebb és hosszabb időtartamra.

Magántőkék kihelyezésének közvetítését vállalom és azokat teljes garancia mellett kihelyezem. Hosszabb időre szóló tőkék kihelyezésénél kívánatra a kamathozadék tényleges buzában is átvehető.

Tőzsdél megbízásokat lebonyolítok, helyi takarékpénztárak és bankok részvényeit bármilyen mennyiségben veszek és eladok. A helyi értékek napi árfolyamát bárkinek is felkérésére díjmentesen közlöm.

Ügyfeleim megbízásából előnyös feltételek mellett nagyobb előlegköltségeket közvetítek, olyan ékszer, arany- és ezüst tárgyakra, melyeket nálam bizományba elhelyeznek.

Női kőszűmőket Férfi öltönyt

készíttek
heti és havi részletfizetés
mellett.

A mai naptól úgy női, mint férfi
szöveteket méterenként
is árusítok szintén

heti és havi részletfizetés mellett.

Tegdes János
Péterfia-utca 42. szám
DEBRECZEN.

Estek a valuták olcsóbbak az áruk!

1 pár fekete női harisnya	K 9,500
1 drb férfi alsó nadrág	K 47,500
1 drb himzett női vagy ajuoros ing	K 49,500
1 drb férfi sephir ing	K 95,000
2 gallérral	K 95,000
1 méter Ia fehér vászon vagy schiffon	K 22,500
1 méter francia voile	K 28,500
50 mintában	K 28,500
1 db férfi vászonsebkendő	K 6,500
1 méter angol frenes és sephir	K 28,000
1 drb 2 személyes pehely- sulyu paplan	K 400,000
1 mt. 140 cm. széles angol női kőszűmkelme	K 98,000
1 mt. 140 cm. széles fekete Clott	K 55,000
1 mt. 140 cm. széles mintás kamgarn öltönysebkendő	K 210,000
1 méter francia liberty nagy választék	K 75,000
1 pár kötött férfi sokni	K 7,900
1 méter 120 cm. széles Neumann scheviott	K 55,000
1 horgolt selyemnyakkendő	K 13,000
1 mtr. valódi Goldberger karton	K 25,000

csak egyedül

BRÜLL ERNŐ

női divatházában

Piac-utca 29.

A Városházával szemben
kaphatók.

Vételkötelezettség nincs!

Legkellemesebb söröző hely a

GAMBRINUSZ TERASZ

Világos Szent János
és Exelsior Baksör.

Kölnivizek

szappanok, puderek,
bel- és külföldi illatszerek leg-
olcsóbb beszerzési forrása

PARFUMERIE ILONA

Szent Anna-u. 1.

KÜLÖN MANICUR.

Kölnivíz dekája 800 koronától.

Egy kiló legjobb minőségű
szappan... 20,000 K.

Szilágyi Jenő

Debreczen, Csapó-utca 19. Telefon 5-66.

penzkölcsönt közvetítő és értékpapirkereskedő irodája 18960 és 13068 sz. iparengedélyek alapján.

Bejegyzett kereskedőknek és ipari vállalkozóknak, valamint gazdálkodók részére előnyös feltételek mellett közvetítik penzkölcsönt rövidebb és hosszabb időtartamra.

Magántőkék kihelyezésének közvetítését vállalom és azokat teljes garancia mellett kihelyezem. Hosszabb időre szóló tőkék kihelyezésénél kívánatra a kamathozadék tényleges buzában is átvehető.

Tőzsdél megbízásokat lebonyolítok, helyi takarékpénztárak és bankok részvényeit bármilyen mennyiségben veszek és eladok. A helyi értékek napi árfolyamát bárkinek is felkérésére díjmentesen közlöm.

Ügyfeleim megbízásából előnyös feltételek mellett nagyobb előlegköltségeket közvetítek, olyan ékszer, arany- és ezüst tárgyakra, melyeket nálam bizományba elhelyeznek.

Debreczen város és a Tiszántul ref. egyházker. könyvnyomda-vállalata.

Városi raktár **KEGYES FERENC** sirkő üzletében.

DEBRECZENI MŰKŐGYÁR

RÉSZV. - TÁRSASÁG

ajánlja

teljesen fagymentes

SIRKŐVEIT.

Nagy választék!

Készít:

kutgyűrűt, betoncsövet,
betoncserepet, betonblok-
kot, vasbeton koporsót és
cementlapot.

Gyártelep: Fürdő-utca. 2. sz.

Telefon 10—93.

HAVAS HARISNYAHÁZ

Bádogos-utca 1. (Tiszapalota.)

Fürdő dreszekben
női fehérneműkben
harisnya és kötött-
áru különlegességekben

most az egész országban a legolcsóbb bevásárlási forrás.

Harisnya különlegességek

minden elpőszlőben **LANTOS Csipkeáruház**
meglepő olcsón **KOSSUTH-UTCA 4. SZÁM.**

APRÓHIRDETÉSEK

Ajánlat

Tanár

középiskolai tanulókat
javító és magánvizs-
gákra előkészítő. Cim a
kiadóban. 1036

Megnyit a

Modern Kölcsonkönyvtár

ahol a legmodernebb
szépirodalmi és ismeret-
terjesztő könyvek a leg-
híresebb magyar és kül-
földi íróktól a legkiter-
jedtebb választékban
kaphatók.

Könyvosere tetszés
szerint.

Minden újonnan meg-
jelent könyv a megjele-
néstől számított három
napon belül kapható.

Tagsági díj havi
15,000 korona.

Piac-utca 58. I. em.
3-ik lépcső, jobbra.

Elsőrendű

kárptos. Szabó József,
Varga-utca 1. Szent-
Anna-utca sarok. Kész
hencserek raktáron 1029

Olesó

nyári ruhavászon kap-
ható Hortobágyiué sző-
vőgyárában Boeska-
tér 10. 945

Rögtön átadó

egy udvari szoba győ-
nyörű helyen. közpon-
ton, Vár-utcán. Lelépési
díj 3 millió korona.
Irodának is alkalmas.
Hol? Megmondja a
Nagy Lajos Ingatlan-
forgalmi és Lakásérté-
kesítő Iroda Veres-u. 9.

Hölgykalapok

alakítását és díszítését
olcsón vállalom. Kalap-
terem Cserepes-utca 16.
947

Kereslet

Cipész segéd

gépmunkás sarokfaragó
géphez felvétetik. Bol-
dogfalva-utca 2. 1032

Aranyat,

ezüstöt, briliánsat és
hamis fogakat vesz leg-
magasabb napi áron
Steiner Mihály, Hatvan-
utca 2. sz. I. em. 1028

Veszek

butorokat, diványokat,
madracokat, szőrt és
afrikot mindenkor Szé-
chenyi-u. 8. 939

Veszek

ágy-, asztal- garnitúrá-
kat, paplant, selymeket,
fehérneműket és sző-
nyegeket legmagasabb
árban. Kaiser, Piac-u. 7.
945

Ügyes elárúsitónő

felvétetik butorraktár-
ban Széchenyi-utca 8.
1031

Úvegekért

bármilyen mennyiség-
ben bárkinél többet fi-
zet Szelenyi vegyészgyár
Péterfia-utca Negyven-
hat szám. 977

Eladás

Moslék

van eladó. Lókody ven-
dégő. 1037

Eladó

fehérháló, heneser, Schö-
berl-ágy, íróasztal, Gar-
derobszekrény, férfi gar-
nitur, több butorok.
Széchenyi-utca 8. szám.
938

9 katasztrális hold

jól termő homoki föld a
sámsóni kövesuton, kör-
vetlen a vámházval
szemben eladó. Érte-
kezni lehet Kegyes sir-
kőraktár, Piac-u. 58.
1017

6-os eséplőgép

teljesen jó állapotban
eladó. Megtekinthető az
Egyetem építkezés te-
rületén.